

לשוננו לעם

עורכים: חיים א' כהן, דוד טלשיר, יוסף עופר

מתוך

כרך מה, תשנ"ד

האקדמיה ללשון העברית
מוגן בזכויות יוצרים

■ ■ ■ מתשובות המזכירות המדעית ■ ■ ■

פארעווע

במסגרת המדור בחרנו לפרסם הפעם תשובה בת שישים שנה שניתנה משמו של ח"י ביאליק, נשיאו השני של ועד הלשון. התשובה עוסקת במילה **פרוזה** ובאפשרות תרגומה לעברית, וחתום עליה המזכיר המדעי דאז, ז' גולדמן, שאינו אלא פרופ' זאב בן-חיים, שהיה לאחר שנים נשיאה השני של האקדמיה. הכתובת שבראש המכתב מעידה שוועד הלשון שכן באותם ימים בבית אחד-העם שבתל-אביב (שעל הריסותיו ועל הריסות בניין גימנסיה "הרצליה" שכנתו עומד כיום מגדל שלום).
וזה לשון התשובה:

ועד הלשון העברית בארץ-ישראל
תל אביב בית אחה"ע
ת.ד. 32

לכב'

הא' א. שבדרון
בירושלים

א. נ.

בתשובה לשאלתך בדבר תרגום המושג "פארעווע" לעברית, הנני להודיעך, כי עוד טרם נקבע מונח למושג זה. ביאליק, אשר לו הראיתי את מכתבך, מציע להשתמש במלים: (1) סתמי, (2) חלק, (3) תפל. ואשר ל(2) הוא מעיד על המבטאים "נייר חלק", "שמן חלק", כלומר שמן שלא נתבל עוד בכשמים.

מלבד זה הננו מוצאים במשנה (מדות ב' ה') "עֲנִיָּה חֲלָקָה" (וחלקה היתה בראשונה והקיפופה כצוצטרה), שאמנם כוונת המשנה ל"בלתי גדורה", אך מתוך התוכן, שבעזרה חלקה היו נפגשים נשים וגברים, תהא גם מובנת האסוציאציה ל"חלק" ניאוטרלי במובן כשרות.

בכבוד רב
ז. גולדמן

